

„Mivel az ideológiai és emberbaráti tevékenység nem elégítette ki a Mestert, elhatározta, hogy gyakorlati munkához lát. Mindenekelőtt újból nekifogott a kémiai kísérletezésnek, rendkívüli türelemmel és makacssággal igyekezett új, eddig kiaknázatlan emberpusztító módszereket találni. Azok a fojtó gázok és égő folyadékot fecskendező szivattyúk, amelyekről 1913-ban írt, most már gyermekjátéknak tünnek a szemében. Minden reményét bizonyos sugarak hatásába és a rádiumba vetette. Nem törődött a grófnőkkel és márkínőkkel, ki sem mozdult egész nap a szobájából. Panaszkodott nekem anyagi eszközei elégtelen voltára, valami háromszázezer dollárja hiányzott ahhoz, hogy megvehessen bizonyos mennyiségű ritka fémet, amely nélkülözhetetlen volt kísérleteihez. Még nagyobb nehézséget okozott az ellenőrzéshez szükséges kísérleti alanyok hiánya, mivel sem a házinyulak, sem a kutyák nem helyettesíthették az embert. Jurenito a hatóságokhoz fordult azzal, hogy fontos kísérleteihez bocsássonak rendelkezésére egy tétel hadifoglyot, kérését azonban bizonyos előítéletek miatt elutasították.

Egy szép napon a Mester vidáman és felvillanyozva állított be hozzám: minden nehézség ellenére megtalálta az eszközt, amely jelentősen megkönnyíti és meggyorsítja az emberiség megsemmisítése nagy ügyének diadalra juttatását. Megmagyarázta nekem találmánya elvét, de a fizika és matematika terén megnyilvánuló velem született ostobaságom folytán semmit sem értettem az egészből, kivéve egyetlen dolgot, miszerint egy óra leforgása alatt egy száz versztányi arcvonalon legalább tizenötezer embert lehet.”

(Ilja Ehrenburg: *Julio Jurenito*, Európa, Bp., 1966, 133. Tarisznyás Györgyi ford.)